

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 242**

25.4. 2021

1. Aktuální situace Spolku

Situace s covidem se mění jen pomalu. Všechny společné akce spojené se setkáváním jsou stále různě omezené. Přednášky se do poloviny roku konat nebudou, výbor se v květnu sejde. Také jarní výstava bude po dohodě s ředitelem BZ Ing. Pavlatou ve stanoveném termínu 28. 5. – 12. 6. 2021, otevřeno. 10–17 hod. (pokud se nic nezmění k horšímu).

Děkujeme, že jste vzali situaci Spolku na vědomí a příspěvky byly zaslány včas. Máme tedy zaplacené příspěvky od více než 500 členů. Platby a nové žádosti o členství přibývají, od začátku roku přišlo zatím 15 nových přihlášek. Finanční situace klubu je i díky tomu, že řada členů zaplatila více, než je minimální příspěvek, velmi dobrá.

Také orgány Společnosti pracují stále spolehlivě. Před termínem vychází časopis Kaktusy č. 2 a Special 2, který pražský SPKS dotoval. Vydávání časopisu bude pokračovat po celý rok, letos vyjdou celkem tři speciály.

Náš Spolek se přidal k poslednímu trendu, a tak doporučujeme sledovat avizované on-line přednášky našich členů i přednášejících z jiných klubů.

Autorům moc děkujeme.

Za výbor Ivan Běťák

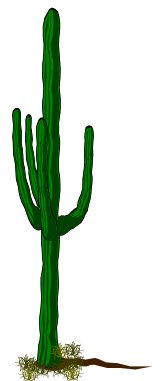
2. Přednášky:

V prvním pololetí roku 2021 jsme přenesli naše přednášky na internet. Každé tři týdny, ve čtvrtek od 19 hod probíhá vysílání. Podrobnosti níže.

Upozornění: na žádost sledujících došlo ke změně začátku na 19. hodinu !!!

Vše je uvedeno na našich internetových stránkách !

Termínový kalendář na rok 2021 – vše on-line					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Květen	4.5.	4.5.	20.5.	6. 5.	P. Tůma – Komplex Gymnocalycium mihanovichii a G. friedrichii
				27. 5.	J. Bohata – Mexiko 2019 - Cesta za Thelocactus tepelmemensis a dalšími krásnými kaktusy a echeverie
Zájezd 8. 5. 2021 - zrušen					
Červen	–	1.6.	17.6.	–	
Výstava 28. 5. – 12. 6. 2021 10–17 hod.					

2.1 Jak na to

Co je k účasti potřeba: Počítač/notebook či tablet s přístupem na internet a mikrofon – to pokud si chcete povídat s ostatními účastníky či klást dotazy přednášejícímu.

Pro ty, kdo se hlásí poprvé, doporučujeme se přihlásit cca 15 min předem, ať poladíme případné technické detaily a problémy s přístupem.

Technická pomoc: Jakub Jilemický (tel. 608702484/kuba.jilemicky@gmail.com)

Nejjednodušší postup je: přihlásit se se na hypertextový odkaz, který je uveden na stránkách společnosti <http://www.spks.cz> **pod upoutávkou na každou přednášku.**

Pokud by chtěl někdo vyřukávat text do vyhledávače, zde jsou odkazy k přednáškám pro květen:

P. Tůma:

<https://us02web.zoom.us/j/82742772158?pwd=VGtQQisyMStwdk45cktYamtNYVQyQT09>

J. Bohata:

<https://us02web.zoom.us/j/88543664288?pwd=Y1h3U2lxcFJSbTRlanpaN1ZwUIJPZz09>

Další přednášky budou opět až po prázdninách, věřím, že již naživo. Informování budete ve věstníku, který by měl vyjít k 15.8.2021.

Luboš Berka

3. CO BYLO

3.1 Libor Kunte – Začátečník ve východní Brazílii - 11.2.2021

Libor Kunte, známý to propagátor kaktusářství a zahradnictví se na podzim roku 2019 vypravil do tropické Brazílie do Státu Minas Gerais, kde se vyskytují poslední zbytky unikátní kaktusové květeny. Hlavními cíli byly rostliny rodů *Uebelmannia* a *Discocactus*. Od přednášek, které měl v Praze R. Krajča nebo A. Hofacker došlo v Brazílii k zásadním změnám v krajině, většina pro zemědělství použitelných míst byla vypálena a přeměněna na ornou půdu, tak kde nešlo „vyrobit“ pole, tak byl vysázen les eukalyptů (pro výrobu buničiny), na kaktusy a další zbytky původní divoké přírody zůstaly ostrůvky nevyužitelné nebo chráněné krajiny. Většinou se jedná o malé a omezené lokality, což je nevyhovující pro zachování diverzity jednotlivých druhů. Libor promítl stanoviště uebelmannií, rostliny téměř výhradně rostou na skalních výchozech s bílým křemičitým pískem, pod kterým je humózní půdy, na podobných místech rostou i diskokaktusy. Přednášku uzavíral návštěvou přísně chráněné lokality *Discocactus horstii*, o této návštěvě si můžete přečíst v časopise Kaktusy. Mimo již výše zmíněných dvou rodů jsme viděli obrázky *Micranthocereus*, *Melocactus*, *Cipocereus*, *Arrojadoa* a *Arthocereus*. Kvalitní, ale nepřiliš veselá přednáška. Díky

Přednášku zhlédlo cca 80 zájemců.

Luboš Berka

3.2 Jan Hadrava – Echinocereusy Komančérie – 4.3.2021

Jan Hadrava pozval na výlet za kaktusy do „Komančérie“. Začali jsme v Llano Estacado v severovýchodním Texasu, pokračovali do Oklahomy a nakoukli jsme i do Nového Mexika, Colorada či Kansasu.

Autor se dlouhodobě věnuje mrazuvzdorným kaktusům a tato přednáška byla zaměřena na Echinocereusy, zvláště pak na okruh *Echinocereus reichenbachii* (a také jeho poddruhy *perbellus*, *comanchensis*, *caespitosus*, *bailey* a f. *albispinus*). Ale viděli jsme i další rody: *Homalocephala*, *Neobesseya*, *Escobaria*, *Coryphantha*, *Mammillaria*, *Opuntia*. Kvalitní fotografie a pěkně zpracované mapy doprovodil svěží a přehledný výklad. Mohli jsme si tak udělat přehled o krajinách západního Texasu a přilehlých oblastí a také o výskytu rostlin na přírodních stanovištích. Díky vhodně zvolenému rozsahu měl přednášející prostor a čas se věnovat variabilitě jedinců na jednotlivých lokalitách. Každá z desítek lokalit byla uvedena snímkem s přehlednou mapou a základními informacemi. Fotograficky byly zpracovány tři cesty do těchto oblastí, takže bylo možno ukázat například i velký přírůstek krásných trsů echinocereusů po dvou letech. Lokality byly dost často zatravněné a mnohdy i těsně vedle cesty.

Překvapující byla různorodost podloží – vápenec, žula, pískovec, sádrovec i zvláštní červená usazenina. Na lokalitě Cimmaron River, Morton Co. v Kansasu rostl *Echinocereus perbellus* společně s *E. viridiflorus*, který byl téměř stejně velký. Nejvyšší ukázaný výskyt byl 1400 m n. m. Největší trsy tvořil *Echinocereus reichenbachii* subsp. *baylei* f. *albispinus*. V závěru jsme se mohli pokochat několika populacemi *E. comanchensis*, který roste výhradně na vápenci, na rozdíl od poblíž rostoucího *E. bailey*, který roste na žule. Kde nebylo možno vyfotit květy v přírodě, byla doplněna fotografie kvetoucí rostliny příslušné formy z kultury. Děkujeme našemu aktivnímu členovi za milé a zajímavé povídání o této části Spojených států amerických a pohled do života jejích kaktusů. Jsme mu vděční o to více, že přednášku připravil a provedl vzdáleně po internetové síti a tedy bez vnímání odezvy publika, což je jistě daleko těžší. Inu, takové výzvy před nás staví pandemie COVID-19.

-JABO-

Přednáška zaznamenala zatím největší ohlas – 155 sledujících.

3.3 Stanislav Stuchlík – Poslední cesta do Rio Grande do Sul, Brazílie – 25.3.2021

Poslední cesta Standy Stuchlíka za notokaktusy, poslední jak v čase (podzim 2018), tak i z pohledu Standy, který se tam jel rozloučit s domovinou notokaktusů. Přednáška, jak je u S. Stuchlíka obvyklé precizně připravená, doprovázená pěknými obrázky. Viděli jsme výběr stanovišť kaktusů (okružní cesta po brazilském státě Rio Grande do Sul), kaktusy v pampě rostou na skalnatých výchozech anebo na strmých skalnatých stěnách kopců, většinou zakončených skalisky. Nacházíme je na stanovištích, kde jsou schopny odolávat tlaku ostatní vegetace a dosud přežívají civilizační tlak člověka. Stejně jako v přednášce L. Kunteho jsme viděli postupnou přeměnu krajiny na kulturní zemědělskou a lesní krajinu, tentokrát se jednalo o pampu. V řadě případů lze připodobnit hledání kaktusů k hledání jehly v kupce sena, hledají se již jednotliví jen jedinci, ale Standa nám ukázal i lokality, kde kaktusů bylo dostatek. Viděli jsme hlavně obrázky notokaktusů, wigginsii, ale i jihobrazilská gymnokalycia, echinopsisy, fraileje, opuncie a řadu dalších rostlin, které se v době návštěvy padly do oka fotografovi. Pro mne byla velmi zajímavá informace o zarůstání kaktusových lokalit „plevelem“ *Senecio brasiliensis*, což je invazivní rumištní rostlina cca 1,5–1,8 m vysoká, která obsazuje podobná místa jako kaktusy.

Děkuji Standovi za přednášku, a doufám, že ještě vytáhne další obrázky, vzpomínky a informace, které by nás mohly zajímat a časem nám je ukáže.

Přednášku zhlédlo cca 80 zájemců.

Luboš Berka

3.4 Tomáš Procházka – Namaqualand – 15.4.2021

V Praze jsme přednášku měli možnost vidět naživo jako poslední „živou“ v září 2020, zářijové návštěvy schůzí Spolku nejsou příliš navštěvovány, a proto jsme se rozhodli přednášku přiblížit většímu spektru sledujících. Zápis o podzimní přednášce provedl Ota Melichar – viz níže.

Luboš Berka

Kurátor fakultní botanické zahrady Na Slupi Tomáš Procházka nám pověděl o předloňské výpravě čtyř sukulentářů na západ Jihoafrické republiky. Cesta vedla z Kapského města přes Knersvlakte, Klipkoppe, Pobřežní pláně a Richtersveld – tedy všemi částmi Namaqualandu a zpět skrze Tanqua Karoo. Tomášova přednáška byla jako vždy ucelená. Takže si na své přišel nejen milovník aloidendronů a kumar, ale i aloí, nejen sukulentů, ale i trav, nejen rostlin, ale i zvířat, nejen přírody, ale i literatury. Viděli jsme krajinu trápenou několikaletým suchem a vysílené botaniky využívající každou volnou chvíli k obnově sil. Viděli jsme různé strategie rostlin bránících se slunečnímu žáru a nedostatku vody, a také rostliny, které se neubránily. A my jsme se neubránili dojetí. Ale to neznamená, že na příští přednášku Tomáše Procházky nepřijdeme – právě naopak!

Ota Melichar

4. CO možná BUDE

4.1 Jak se zájezdem KaktusBus 2021?

Zájezd byl pro letošní sezónu zrušen, stávající situace nám neumožňuje plnohodnotně zajistit zdraví jak účastníků, tak hostitelů. Je nám to moc líto.

Jirka Vařečka

4.2 Jarní výstava 28. 5. – 12. 6. 2021

Vážení přátelé,

podle posledních informací se letošní jarní výstava uskuteční. Doba je atypická a tak i přihlášení pro vystavující a prodejce rostlin se upravují. Přihlášky posílejte co nejdříve po obdržení věstníku na e-mail : karel.halbich@volny.cz. Podmínky prodeje a ostatní náležitosti pošlu obratem. Příprava výstavy začne v neděli 23. 5. 2021. Návoz rostlin 25. a 26. 5. Na spolupráci s našimi pěstiteli se těší výstavní výbor SPKS Praha a garant výstavy Karel Halbich.

Veškeré informace o podmínkách prodeje rostlin a výstavy: karel.halbich@volny.cz.

Karel Halbich

Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 17.00 hod, pokladna se uzavírá půl hodiny před ukončením. Při závěrečné sobotě se bude výstava zavírat již v 16 hod.

K. Halbich

**Hledáme pomocníky na výstavu:
Pomozte nám prosím při přípravě, provozu i úklidu výstavy.
Předem děkujeme – Výbor. Přípravu zahajujeme v neděli 23.5 v 9
hod a pokračujeme v následujících dnech.**

Uvítáme i půl metrové expozice členů Spolku (parapet skleníku), i těch, kteří neprodávají (přidejte se, ať je výstava pestřejší).

Rovněž bychom potřebovali pomoc při zajištění propagace výstavy a Spolku (noviny, televize ...) a pokud by někdo získal sponzora, bude vítán s otevřenou náručí.

Příspěvky do Věstníku posílejte na adresu:

jednatel SPKS: Ing. Lubomír Berka, Libice 10, Rybníky, 263 01, e-mail: berka.frailea@seznam.cz
předseda SPKS: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412, e-mail: betak@volny.cz
<http://www.spks.cz/>; <https://www.facebook.com/SPKSPraha>